

Dosarul nr. 2ra-1490/22
2-18189485-01-2ra-12102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. N. Patrașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Igor Moșenscoi, reprezentat de avocatul Alexandru Savva,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Moșenscoi împotriva Elenei Moșenscaia cu privire la recunoașterea datoriei unuia dintre soți în calitate de obligații comune ale foștilor soți, încasarea sumei în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Igor Moșenscoi și a fost menținută hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată:

La data de 05 septembrie 2018, Igor Moșenscoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Moșenscaia cu privire la recunoașterea datoriei unuia dintre soți în calitate de obligații comune ale foștilor soți, încasarea sumei în ordine de regres și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că s-a aflat în relații de căsătorie cu Elena Moșenscaia din 27 aprilie 1991 până la 07 octombrie 2008, când a fost desfăcută căsătoria prin hotărârea instanței de judecată, iar la 04 noiembrie 2008 a fost eliberat certificatul de divorț seria XXXXX.

Reclamantul a menționat că în temeiul contractului de credit nr. S06038 din 16 ianuarie 2006, a beneficiat de la GP „Credite Imobiliare” de un credit în sumă de 400 000 de lei, cu termenul de rambursare 15 ianuarie 2016.

A susținut că scopul creditului a fost reparația capitală a apartamentului proprietate comună în devălmășie a soților, situat pe adresa: or. Chișinău, XXXXX, iar

suma totală achitată de el pentru credit și dobânzi, conform extrasului din contract LD0601800208 pentru perioada 01 ianuarie 2006 - 31 ianuarie 2016 este de 729 940,55 de lei.

A precizat că în temeiul contractului de fidejusiune nr. S06038-b din 16 ianuarie 2006, Elena Moșenscaia și-a asumat obligația să răspundă solidar cu el față de BC „Moldova-Agroindbank” SA pentru onorarea integrală a obligațiilor aferente contractului de credit nr. S06038 din 16 ianuarie 2006, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Igor Moșenscoi în suma totală de 400 000 de lei, în cazul în care debitorul nu-și va onora obligațiile asumate.

Totodată, reclamantul a notat că potrivit contractului de ipotecă nr. S06038-a, în vederea asigurării achitării integrale și în timp util a creditului, dobânzilor, amenzilor, comisioanelor, cheltuielilor de urmărire, întreținere, înregistrare a bunurilor gajate, de radiere a informației despre gaj și a altor plăți, precum și a prejudiciilor cauzate prin neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a contractului de credit, Elena Moșenscaia a gajat în folosul BC „Moldova-Agroindbank” SA apartamentul nr. XXXXX situat pe str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX.

Igor Moșenscoi a declarat că a executat integral și cu bună-credință contractul de credit nr. S06038 din 16 ianuarie 2006, fapt ce se confirmă prin scrisoarea nr. 2003/E00839 din 10 iulie 2018, prin care BC „Moldova-Agroindbank” SA a confirmat că suma totală achitată de către el pentru credit și dobânzi, conform extrasului din contract LD0601800208 pentru 01 ianuarie 2006 - 31 ianuarie 2016, este de 729 940,55 de lei.

Reclamantul consideră că, după restituirea în mod integral a datoriei în sumă de 729 940,55 de lei, este în drept să solicite încasarea în ordine de regres din contul fostei soții Elena Moșenscaia 1/2 din suma achitată pentru credit și anume 364 970,27 de lei.

A indicat că potrivit art. 24 alin. (2) din Codul familiei, soții răspund cu întreg patrimoniul lor pentru obligațiile care au fost asumate în interesul familiei, fie și numai de unul dintre ei, precum și pentru repararea prejudiciului cauzat ca urmare a săvârșirii de către ei a unei infracțiuni, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale soților. La caz, sumele bănești au fost împrumutate în timpul căsătoriei, fiind asumate în interesul familiei, pentru reparația capitală a apartamentului proprietate comună în devălmășie a soților.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, reclamantul a expediat în adresa pârâtei somația nr. 217-08/18 din 09 august 2018, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei în sumă de 364 970,27 de lei, somație lăsată fără răspuns și executare.

A solicitat recunoașterea datoriei în mărime de 729 940,55 de lei în calitate de obligații comune ale foștilor soți Igor Moșenscoi și Elena Moșenscaia, dobândite de către soți în timpul căsătoriei și asumate în interesul familiei; distribuirea datoriei comune ale foștilor soți în valoare de 729 940,55 de lei în două părți egale: cu atribuirea sumei de 364 970,27 de lei lui Igor Moșenscoi și sumei de 364 970,27 de lei Elenei Moșenscaia; încasarea în ordine de regres din contul Elenei Moșenscaia în beneficiul lui Igor Moșenscoi a sumei de 364 970,27 de lei pentru partea acesteia din obligație care a fost asumată de către reclamant în timpul căsătoriei și în interesul familiei; încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 9 632 de lei.

Prin hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă integral.

La data de 12 iulie 2021 Igor Moșenscoi, reprezentat de avocatul Roman Aronov, a declarat apel împotriva hotărârii din 09 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Igor Moșenscoi și a fost menținută hotărârea din 09 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, reieșind din probatoriul administrat în speță, Igor Moșenscoi nu locuiește și nu duce o gospodărie comună cu Elena Moșenscaia începând cu anul 1998, iar la momentul contractării și achitării creditului, reclamantul se afla deja într-o relație extraconjugală, din care s-au născut doi copii minori în anul 2002 și 2007, fapte recunoscute de către Igor Moșenscoi în cererea de chemare în judecată și care trezesc dubii referitor la scopul creditului contractat în anul 2006.

Instanța de apel a stabilit că înscrisurile invocate de reclamantul cu titlu de probe, nu fac dovada contractării creditului în interesul primei familii, fiind constatată dîmpotrivă efectuarea reparației în apartamentul procurat pentru noua familie. Or, conform facturii nr. 187 din 29 mai 2006, potrivit căreia se pretinde reparația apartamentului nr. XXXXX din mun. Chișinău, XXXXX, au fost folosite următoarele materiale: lut expandat - 50 m³, ciment - 20 tone, piatră spartă cu fracția 5/20 – 48 tone, cantitate de materiale care era imposibil de a fi folosite pentru un apartament cu o suprafață de 64,7 m².

La fel, conform actului nr. 1 de predare-primire a lucrărilor efectuate în lunile februarie – iunie 2006, au fost demontate 3 geamuri vechi și montarea a 10 noi, demontarea a 9 uși vechi și montarea a 10 noi, demontarea a 4 calorifere vechi și montarea a 7 noi, demontarea podelei vechi 52,2 m², demontarea pereților despărțitori, 13,25 m², evacuarea gunoiului - 21,62 tone, montarea sistemii de încălzire a podelei 76,20 m², acoperirea podelei cu ciment - 66,20 m², instalarea uscătorului de rufe, instalarea cabinei de duș, montarea cazanului de încălzire autonomă. Însă, potrivit materialelor prezentate de către părți, apartamentul are doar 4 geamuri, 5 uși și 4 calorifere, mai mult ca atât, suprafața acestuia este de 64,7 m², iar din declarațiilor martorilor în perioada vizată în genere nu a fost efectuată reparație capitală. Mai mult ca atât, reieșind din pozele anexate de Elena Moșenscoi, în apartamentul dat nu există ventilatoare, cazan de încălzire, cabină de duș sau podea caldă, pe care reclamantul pretinde că le-ar fi instalat anume în acest apartament.

Instanța de apel a indicat că situație similară se observă și în cazul actului nr. 2 de predare-primire a lucrărilor efectuate în lunile iulie-august 2006, potrivit căruia sunt descrise lucrări, care se contrazic vădit cu actul nr. 1 pentru lunile februarie – iunie 2006.

Curtea de Apel Chișinău a apreciat critic argumentul apelantului precum că prin semnarea contractului de fidejusiune din 16 ianuarie 2006, Elena Moșenscaia a recunoscut și acceptat creditul, și-a asumat obligația să răspundă solidar, în condițiile

creditul a fost stins, fapt recunoscut de către Igor Moșenscoi, față de fidejutor în termen de 1 an de zile nefiind înaintate pretenții. Or, în temeiul art. 1146 alin.(1) din Codul civil, prin contract de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului. Potrivit art. 1170 alin.(1)-(2) din Codul civil, fidejusiunea încetează o dată cu expirarea termenului pentru care a fost prestată. În cazul în care termenul nu este determinat, fidejusiunea încetează dacă creditorul, în decursul unui an de la scadența obligației garantate, nu a intentat nici o acțiune contra fidejutorului.

În circumstanțele expuse, instanța de apel a concluzionat că în speță nu a fost demonstrat faptul că suma contractată a fost utilizată în interes de familie, deoarece din înscrisurile prezentate nu se constată cu certitudine faptul efectuării reparației anume în apartamentul din XXXXX, mun. Chișinău.

La data de 30 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Igor Moșenscoi, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului au fost reiterate circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Recurentul a indicat că prin semnarea contractului de fidejusiune și a contractului de ipotecă, intimata a recunoscut și acceptat creditul, și-a asumat obligația să răspundă solidar.

Față de obiecțiile instanțelor ierarhic inferioare precum că la data încheierii contractului de credit, părțile de fapt nu se mai aflau în raporturi de căsătorie, recurentul a menționat că în perioada respectivă, se afla în proces de divorț cu intimata, iar una din condiții pentru a-l obține a fost obținerea surselor financiare pentru reparația capitală a apartamentului din str. XXXXX, mun. Chișinău, unde urma să rămână și să locuiască copilul comun al foștilor soți, fapt care și s-a realizat.

Recurentul consideră că instanțele de judecată urmau să aprecieze critic declarațiile martorilor Evghenii Moșencoii, Anastasia Moșenscaia și Natalia Pelin, deoarece se află în relații ostile cu aceștia, martorii, prin declarațiile oferite, urmărind scopul de a se răzbuna.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 21 iunie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului Igor Moșenscoi și a avocatului Alexandru Savva la data de 18 august 2022 (f.d. 50, volumul III).

Astfel, recursul declarat la 30 august 2022, este în termen.

La 12 octombrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei Elena Moșenscaia (f.d. 71, 75, volumul III), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 02 noiembrie 2022 Elena Moșenscaia, reprezentată de avocatul Sergiu Covali, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Moșenscoi, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are

caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Igor Moșenscoi, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Moșenscoi, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Igor Moșenscoi, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic